

Lausunto

15.08.2024

Asia: VN/16243/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ajoneuvoverolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HSL tukee tieliikenteen sähköistymiskehitystä jo seudullisten ja kansallisten päästövähennystavoitteiden saavuttamismahdollisuuksien näkökulmasta. Ajoneuvoveron uudistamiselle on kuitenkin selkeitä julkistaloudellisia perusteita. Liikenteen erillisverotulojen jopa miljardiluokan ja yli 20 prosentin

supistumistahti kymmentä vuotta kohden on merkittävä haaste valtiontaloudelle. Yleisesti myös liikenteen julkisen tulopohjan supistuminen

suhteessa julkisiin liikennemenoihin jatkuu nopeana vallitsevalla verorakenteella ja näköpiirissä olevalla liikkumisen kehityksellä.

Tilanne edellyttää ratkaisua, johon esitysluonnos ei kykene vastaamaan kuin vähäisiltä osin. Lisäksi HSL on liikenteen päästövähennystarpeiden näkökulmasta huolissaan tieliikenteen jo valmiiksi ainakin hetkellisesti hidastuneesta sähköistymiskehityksestä, jota hallituksen esitysluonnos ei

osaltaan edistä. Toimintaympäristön pysyminen ennakoitavana ja suhteellisen kannustavana on erittäin tärkeää sen tavoitteiden mukaisen etenemisen

näkökulmasta.

Tieliikenteen verottamiselle on selkeät sen aiheuttamiin ulkoishaittoihin pohjaavat perusteet. Autokannan sähköistymisen myötä tieliikenteen

aiheuttamat ulkoishaitat pienenevät erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen osalta. Tästä huolimatta tieliikenteen negatiiviset ulkoisvaikutukset ovat

varsinkin paikallisella tasolla edelleen huomattavia, mikä korostaa hallitusohjelmaan kirjatun liikenteen kokonaisverouudistuksen ajankohtaisuutta. HSL näkee, että uudistuksen ja sen edellyttämien kokonaistarkastelujen ja muiden valmistelujen aikataulua olisi syytä kiirehtiä.

Tieliikenteen aiheuttamat haitat ovat luonteeltaan toisistaan poikkeavia. Ajoneuvokannan uusiutumisen myötä myös niiden suhteelliset painoarvot ja

maantieteellinen jakautuminen muuttuvat. Jäljelle jäävien ulkoishaittojen merkitys korostuu kaupunkialueilla, jotka väestöpohjiensa ja väestötiheydensä myötä myös tarjoavat parhaat edellytykset kestäväälle liikkumiselle. Etenkin suurilla kaupunkiseuduilla olisikin kansantaloudellisesti tehokasta siirtyä aiheuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti kohti ajoneuvojen käytön haittaperustaista verotusta. Niiltä osin kuin ulkoishaitat ovat paikallisia, tulisi myös verojen tai muiden maksujen tuottojen jäädä paikalliseen käyttöön.

Laukkanen Kalle
HSL Helsingin seudun liikenne